

IV. Một số đề tư luyện:

A. ĐỀ NGHỊ LUẬN VĂN HỌC:

Câu 1: Trong bài “*Tiếng nói của văn nghệ*”, Nguyễn Đình Thi có viết:

Một bài thơ hay không bao giờ ta đọc qua một lần mà bỏ xuống được. Ta sẽ dùng tay trên trang giấy đáng lẽ lật đi, và đọc lại bài thơ. Tất cả tâm hồn chúng ta đọc...

Em có suy nghĩ gì về ý kiến trên. Từ đó, hãy trình bày cảm nhận về “**một bài thơ theo em là hay**” trong chương trình Ngữ văn lớp 9, phần Văn học Việt Nam.

Câu 2:

“Thơ, trước hết là cuộc đời, sau đó mới là nghệ thuật”

(V.Bêlinxki)

Bằng các bài thơ đã được học và đọc thêm, em hãy làm sáng tỏ ý kiến trên.

Câu 3: Cảm nhận của em về vẻ đẹp hai đoạn thơ sau:

*Dù ở gần con,
Dù ở xa con,
Lên rừng xuống bể,
Cò sẽ tìm con,
Cò mãi yêu con.
Con dù lớn vẫn là con của mẹ,
Đi hết đời, lòng mẹ vẫn theo con...*

(*Con cò*- Chế Lan Viên, Ngữ văn

9, Tập hai)

*Chân phải bước tới cha
Chân trái bước tới mẹ
Một bước chạm tiếng nói
Hai bước tới tiếng cười
Người đồng mình yêu lắm con ơi
Đan lờ cài nan hoa
Vách nhà ken câu hát...*

(*Nói với con*- Y Phương, Ngữ văn

9, Tập hai)

Câu 4: Em có suy nghĩ gì về hình ảnh người phụ nữ Việt Nam trong hai cuộc kháng chiến chống giặc ngoại xâm qua bài thơ “*Bếp lửa*” (Bằng Việt) và “*Khúc hát ru những em bé lớn trên lưng mẹ*” (Nguyễn Khoa Điềm).

Câu 5: Sự khám phá và thể hiện vẻ đẹp tình cảm gia đình – tình cha con – qua hai tác phẩm: “*Chiếc lược ngà*” của Nguyễn Quang Sáng và “*Nói với con*” của Y Phương.

Câu 6: Sự khám phá và thể hiện vẻ đẹp tình cảm gia đình qua bài thơ *Con cò* (Chế Lan Viên), *Bếp lửa* (Bằng Việt), *Nói với con* (Y Phương).

Câu 7: Vẻ đẹp của thế hệ trẻ Việt Nam trong lao động và chiến đấu được thể hiện trong các truyện ngắn “*Lặng lẽ Sa Pa*” và “*Những ngôi sao xa xôi*”.

Câu 9: Nói về vai trò của người nghệ sĩ, nhà văn Mac-xen Prut-xơ có viết:

Thế giới được tạo lập không phải một lần mà mỗi lần người nghệ sĩ độc đáo xuất hiện thì lại một lần thế giới được tạo lập.

Có người cho rằng ý kiến trên đúng với nhà thơ Nguyễn Duy qua trường hợp bài thơ “Ánh trăng”. Hãy trình bày ý kiến của em.

Câu 10: Cảm nhận của em về tình người trong những năm chiến tranh qua hai tác phẩm “Chiếc lược ngà” và “Những ngôi sao xa xôi”.

Câu 11: Cảm nhận của em về vẻ đẹp của hai đoạn trích thơ sau:

*Dù ở gần con,
Dù ở xa con,
Lên rừng xuống bể,
Cò sẽ tìm con,
Cò mãi yêu con.
Con dù lớn vẫn là con của mẹ,
Đi hết đời, lòng mẹ vẫn theo con...*
(Con cò, Chế Lan Viên)

*... Lũ chúng tôi từ tay mẹ lớn lên
Còn những bí và bầu thì lớn xuống
Chúng mang dáng giọt mồ hôi mặn
Rỏ xuống lòng thâm lặng mẹ tôi*

*Và chúng tôi, một thứ quả trên đời
Bảy mươi tuổi mẹ đợi chờ được hái
Tôi hoảng sợ ngày bàn tay mẹ mỏi
Mình vẫn còn một thứ quả non xanh.*
(Mẹ và quả, Nguyễn Khoa

Điềm)

Câu 12:

Trước Cách mạng tháng Tám, nhà thơ Huy Cận có viết khổ thơ:

*Lơ thơ cồn nhỏ gió đìu hiu
Đâu tiếng làng xa vãn chợ chiều
Nắng xuống, sà lên sâu chót vót
Sông dài, trời rộng, bến cô liêu*
(Tràng giang)

Sau cách mạng, ông viết:

*Câu hát căng buồm với gió khơi
Đoàn thuyền chạy đua cùng mặt trời
Mặt trời đội biển nhô màu mới
Mắt cá huy hoàng muôn dặm phơi.*
(Đoàn thuyền đánh cá)

Cảm nhận của em về hai đoạn thơ trên?

Câu 13: Ân tình với quá khứ qua hai tác phẩm “Bếp lửa” và “Ánh trăng”.

Câu 14: Trong bài thơ “Ca ngợi người phụ nữ Việt Nam” (1966), Huy Cận viết:

*“Chị em tôi tỏa nắng vàng lịch sử
Nắng cho đời nên cũng nắng cho thơ”.*

Từ nội dung những câu thơ trên, dựa vào một số tác phẩm trong chương trình Ngữ văn 9, hãy chứng minh rằng, nhân vật nữ trong văn học Việt Nam giai đoạn 1945-1975 có những vẻ đẹp mới – vẻ đẹp “*tỏa nắng vàng lịch sử*”.

Câu 15:

Có ý kiến cho rằng: “Truyện *Những ngôi sao xa xôi* (Lê Minh Khuê) luôn tồn tại đan xen hai không gian tưởng chừng đối lập. Đó là không gian ác liệt nơi chiến trường ở một trọng điểm của tuyến đường Trường Sơn và một không gian Hà Nội rất bình yên.”

Viết bài văn nêu suy nghĩ của em về ý kiến trên.

Câu 16:

Một trong những điều người đọc cảm nhận được qua truyện ngắn “*Chiếc lược ngà*” của Nguyễn Quang Sáng là đời sống tình cảm gia đình trong chiến tranh.

Hãy làm rõ những cảm nhận của em về tình cảm đó.

Câu 17:

Tô Hoài có nhận xét như sau về truyện ngắn của Nguyễn Thành Long:

“Mỗi truyện ngắn của Nguyễn Thành Long tương tự một trang đời, một mảng, một nét của cuộc sống chắt ra. Ta thường gặp ở Nguyễn Thành Long những nhận xét nhỏ nhỏ như nhắc khẽ người đọc.”

Theo em nhận xét đó có đúng với truyện ngắn “*Lặng lẽ Sa Pa*” không? Hãy phân tích truyện ngắn để làm rõ ý kiến của em.

Câu 18:

Nhận xét về truyện “Lặng lẽ Sa Pa” của Nguyễn Thành Long, có ý kiến cho rằng:

“Tác phẩm như một bài thơ về vẻ đẹp trong cách sống và suy nghĩ của con người lao động bình thường mà cao cả, những mẫu người của một giai đoạn lịch sử có nhiều gian khổ và hi sinh nhưng cũng thật trong sáng, đẹp đẽ. Từ hình ảnh những con người ấy gợi lên cho ta những suy nghĩ về ý nghĩa của cuộc sống, của lao động tự giác, về con người và về nghệ thuật.”

Bằng hiểu biết của bản thân về truyện ngắn “*Lặng lẽ Sa Pa*”, em hãy làm sáng tỏ nhận xét trên.

Câu 19:

Truyện ngắn “*Làng*” của Kim Lân gợi cho em những suy nghĩ gì về những chuyển biến mới trong tình cảm của người nông dân Việt Nam thời kháng chiến chống Pháp.

Câu 20:

Về bài thơ “*Đồng chí*” (Chính Hữu), có nhận xét cho rằng: “*Bài thơ, nhìn một cách tổng quát có vẻ đẹp của một loài hoa đồng nội. Ấy thế mà vẫn tốt tươi, càng ngắm nhìn càng đẹp, một vẻ đẹp khiêm nhường, giản dị.*”

(Theo “*Bình giảng văn 9*”, Vũ Dương Quỹ-Lê Bảo)

Bằng hiểu biết về bài thơ “*Đồng chí*” của Chính Hữu, hãy viết bài văn để làm rõ nhận xét trên.

Câu 21:

Có người cho rằng: “*Bài thơ về tiểu đội xe không kính*” của Phạm Tiến Duật là một khúc tráng ca trong bản giao hưởng anh hùng về người lính trong kháng chiến chống Mỹ cứu nước.” Em hãy viết bài văn nghị luận để làm rõ nhận định trên.

Câu 22:

Tại sao nói Huy Cận thực sự là “*nhà thơ lớn, là con người của đời sống*” (J. Rê-nát)? Qua bài thơ “*Đoàn thuyền đánh cá*”, hãy giải thích nhận xét trên.

Câu 23:

Theo nhà thơ Huy Cận, bài thơ “*Đoàn thuyền đánh cá*” đã mô tả “*cuộc chạy đua giữa con người và thiên nhiên và con người đã chiến thắng*” (Trích: *Nhà văn nói về tác phẩm*).

Hãy dựa vào nội dung của bài thơ để viết một bài văn làm rõ ý kiến đó.

Câu 24:

Qua bài thơ “*Đoàn thuyền đánh cá*” của Huy Cận, hãy chứng minh nhận xét của nhà nghiên cứu Trần Khánh Thành: “*Hồn thơ Huy Cận vừa hướng tới những khoảng rộng xa của vũ trụ vừa da diết gắn bó với cuộc đời gần gũi thân thương.*”

Câu 25:

Hiện lên trong bài thơ “*Bếp lửa*” của Bằng Việt là hình tượng bà - người nhóm lửa, người giữ lửa, người truyền lửa. Em hiểu như thế nào về ý kiến trên. Viết bài văn phân tích hình ảnh người bà trong tác phẩm, qua đó nêu lên những suy nghĩ của em.

Câu 26:

Sau chiến thắng Điện Biên Phủ, trong bài thơ Việt Bắc, cô thi sĩ Tố Hữu đã tha thiết tâm sự:

*Mình về thành thị xa xôi
Nhà cao, còn thấy núi đồi nữa chăng?
Phố đông, còn nhớ bản làng
Sáng đèn còn nhớ mảnh trăng giữa rừng? ...*

Từ những lời nhắn gửi trong bài thơ “*Việt Bắc*” của Tố Hữu viết năm 1954, khi miền Bắc được giải phóng, các chiến sĩ của ta từ Việt Bắc trở về xuôi; em có suy nghĩ gì về lời nhắn gửi của nhà thơ Nguyễn Duy qua bài thơ “*Ánh trăng*”.

Câu 27:

Trong bài thơ “*Một khúc ca*”, Tố Hữu viết:

*Nếu là con chim, chiếc lá
Thì con chim phải hót, chiếc lá phải xanh
Lẽ nào vay mà không trả
Sống là cho, đâu chỉ nhận riêng mình.*

Em hiểu đoạn thơ trên như thế nào? Hãy phân tích ba khổ thơ cuối bài thơ “*Mùa xuân nho nhỏ*” của Thanh Hải để thấy điểm gặp gỡ trong tư tưởng của hai nhà thơ.

Câu 28:

*Cánh cò công nắng qua sông
Chở luôn nước mắt cay nồng của cha.*

(Nhuận Hạnh)

Trên cơ sở những cảm nhận của bản thân về ý nghĩa hai dòng thơ trên, em hãy viết bài văn nghị luận (về một hoặc vài tác phẩm văn học mà em đã được học trong chương trình

Ngữ văn 9 có viết về hình ảnh người cha) với nhan đề: “*Cha – điểm tựa của cuộc đời con*”.

Câu 39:

Có nhận xét như sau về bài thơ “*Viếng lăng Bác*” của Viễn Phương: “*Có thể nói bài thơ là một thứ tiếng lòng giản dị, hồn nhiên mà âm vang của nó còn làm thổn thức lòng người mãi mãi.*”

Hãy lắng nghe “*tiếng lòng giản dị, hồn nhiên*” và “*âm vang*” từ bài thơ “*Viếng lăng Bác*” của Viễn Phương.

Câu 30:

“*Sang thu của Hữu Thỉnh không chỉ có hình ảnh đất trời nên thơ mà còn có hình tượng con người trước những biến chuyển của cuộc đời ở thời khắc giao mùa.*”

Bằng hiểu biết về bài thơ **Sang thu** của nhà thơ Hữu Thỉnh, em hãy viết bài văn để làm sáng rõ nhận xét trên.

B. ĐỀ NGHỊ LUẬN XÃ HỘI:

Câu 15:

MẸ NGHÈO

Quê mình mùa lũ, trời mưa nước ngập trắng đường. Hồi đó con chập chững vào lớp một, ngày ngày vượt hai cây số đến trường. Có bữa mưa giăng đầy trời, nước ngập đến gối.

Con nhìn ra rom róm. Mẹ bảo:

- Thôi hôm nay để mẹ công.

Mẹ cắp chiếc nón lá, công con trên lưng vượt qua dòng nước.

Con đậu Đại học, ra trường lấy được cô vợ thành đạt. Cuối tuần con đưa mẹ đến siêu thị.

- Thôi đường ngược chiều rồi. Mẹ chịu khó tự vào. Tiền nè. Con có việc phải đi.

(Theo nguồn Internet)

Hãy trình bày suy nghĩ của em về câu chuyện trên.

Câu 16:

HAI BỨC ẢNH

Titanic là con tàu lớn nhất thế giới vào thời điểm nó ra đời (1912). Với kỹ thuật chế tạo hiện đại nhất thời ấy, Titanic được coi là con tàu “không thể chìm”. Tuy nhiên trong lần ra khơi đầu tiên, con tàu này đã va vào băng và bị chìm khiến hơn 1.500 người thiệt mạng.

Sau khi chiếc tàu Titanic bị đắm, một tờ báo xuất bản ở Anh đã đăng kê nhau hai bức ảnh minh họa có nội dung như sau:

Trong bức ảnh thứ nhất, người ta thấy chiếc tàu bị vỡ khi va vào tảng băng, bên dưới có dòng chữ: *Sự yếu đuối của con người và sức mạnh của thiên nhiên.*

Còn bức ảnh thứ hai, người ta lại thấy có một người đàn ông nhường chiếc phao cứu sinh của mình cho người đàn bà đang bế con trên tay. Lần này, bức ảnh được chú thích bằng dòng chữ: *Sự yếu đuối của thiên nhiên và sức mạnh của con người.*

(Dựa theo sách *Phép màu nhiệm của đời*, tên chuyện do người ra đề đặt)

Em có suy nghĩ gì về những dòng chữ chú thích cho 2 bức ảnh nói trên?

Câu 17:

Như các buổi chiều, ông lão Cherokee ngồi kể chuyện cho lũ trẻ trong xóm. Câu chuyện hôm nay của ông kể về hai con sói:

“Một con sói xấu tính đúng như bản chất của chúng: hung dữ, hiếu chiến hiếu thắng, đố kỵ. Nó tham lam, ngạo mạn và tự kỷ, dối trá nhưng thực sự rất tự ti... Con sói kia thì trái ngược hẳn. Nó luôn luôn vui vẻ, hoà thuận, biết yêu thương, hi vọng, sống rất khiêm tốn. Nó biết chia sẻ, tốt bụng và biết cảm thông. Đó là con sói rất hào phóng nhưng đáng tin cậy vì luôn chân thật.

Hai con sói có quá nhiều mâu thuẫn và xung đột, giữa chúng đã xảy ra những trận chiến thật quyết liệt - Ông lão nói - đó chính là những trận chiến trong lòng ông, hai con sói như những bản chất đối lập, luôn có trong ông và mỗi con người”.

Ông lão kể đến đây thì ngừng lại và quan sát. Lũ trẻ ngồi thừ ra lắng nghe. Không đợi được, một đứa hỏi: “Vậy thì con nào sẽ thắng?”

“Đó là con sói mà ông cho ăn và nuôi dưỡng!” - Ông lão kể chuyện từ tốn đáp.

(Nguồn: “**Cửa sổ tâm hồn**”, NXB Tuổi trẻ, 2008, tr. 310)

Hãy viết một bài văn khoảng ba trang giấy thi bày tỏ suy nghĩ của em về bài học cuộc sống từ câu chuyện trên.

Câu 18:

HÒN ĐÁ GIỮA ĐƯỜNG

Ngày xưa có một ông vua ra lệnh đặt một tảng đá giữa đường. Sau đó ông nấp kín để chờ xem liệu có ai dời hòn đá to ấy đi không. Một vài viên quan và những thương gia nhà giàu nhất vương quốc đi ngang, nhưng họ chỉ vòng qua tảng đá. Nhiều người lớn tiếng khiển trách đức vua không giữ cho đường sá quang quẻ, nhưng chẳng ai làm gì để hòn đá ra khỏi mặt đường. Sau đó một người nông dân đi tới, vai mang một bao rau củ nặng trĩu. Khi đến gần hòn đá, ông hạ cái bao xuống và cố đẩy hòn đá sang lề đường. Sau một hồi cố gắng hết sức, cuối cùng ông cũng làm được. Cùng lúc ấy ông nhìn thấy cái túi nằm trên đường, ngay chỗ hòn đá khi nãy. Cái túi đựng nhiều tiền vàng và một mảnh giấy ghi rõ số vàng trên sẽ thuộc về người nào đẩy hòn đá ra khỏi lối đi.

Người nông dân đã học được điều mà người khác không hiểu...

(**Những tâm lòng cao cả** - NXB trẻ, TP Hồ Chí Minh)

Theo em bài học mà những người khác không hiểu là bài học gì? Hãy viết một bài nghị luận (khoảng 300 từ) phát biểu suy nghĩ của bản thân về ý nghĩa của câu chuyện trên.

Câu 19:

CHIẾC LÁ

Chim sâu hỏi chiếc lá:

- Lá ơi! Hãy kể chuyện cuộc đời của bạn cho tôi nghe đi!

- Bình thường lắm, chẳng có gì đáng kể đâu.

- Bạn đừng có giầu! Nếu bình thường vậy, sao bông hoa kia lại có vẻ rất biết ơn bạn?

- Thật mà! Cuộc đời của tôi rất bình thường. Ngày nhỏ, tôi là một búp non. Tôi lớn dần lên thành một chiếc lá và cứ là chiếc lá như thế cho đến bây giờ.

(Trích **Tuyển tập truyện ngắn Trần Hoài Dương**)

Em hãy viết một đoạn văn nói về ý nghĩa tích cực của câu chuyện trên.

Câu 20: Nick Vujicic nhà diễn thuyết nổi tiếng người Úc từng nói: *"Tìm ra mục đích sống của bạn là bước đầu tiên để sống một cuộc sống không giới hạn."*

Từ câu nói trên, em hãy bàn luận về tầm quan trọng của việc xác định mục đích sống!

Câu 21: *"Sống chậm lại, nghĩ khác đi và yêu thương nhiều hơn"*.

Suy nghĩ của em về lời nhắn trên với tuổi trẻ ngày nay.

Câu 22: (Đề thi vào 10 Chuyên Trần Phú - Hải Phòng năm 2013).

Trong truyện ngắn **"Lão Hạc"** của Nam Cao, nhân vật ông giáo đã suy ngẫm:

"Chao ôi! Đối với những người ở quanh ta, nếu ta không cố tìm mà hiểu họ, thì ta chỉ thấy họ gàn dở, ngu ngốc, bần tiện, xấu xa, bỉ ổi... Toàn những cớ để cho ta tàn nhẫn, không bao giờ ta thấy họ là những người đáng thương, không bao giờ ta thương... Cái bản tính tốt của người ta bị những nỗi lo lắng, buồn đau, ích kỉ che lấp mất".

Từ ý nghĩ của nhân vật ông giáo qua đoạn văn trên, em hãy viết thành một bài văn ngắn về cách nhìn nhận với cuộc sống và con người.

Câu 23: Viết một bài văn nghị luận ngắn (khoảng 1 trang giấy thi), trình bày suy nghĩ của em về quan niệm sống mà Nick Vujicic đã gửi gắm qua nhan đề một cuốn sách của mình: *"Đừng từ bỏ khát vọng"*.

Câu 24: Đọc câu chuyện sau :

ÔNG GIÀ VÀ THẦN CHẾT

Một hôm ông già đốn củi và gánh về nhà. Đường thì xa, gánh củi thì nặng, ông già kiệt sức, đặt bó củi xuống và nói:

- Chà, già thần chết mang ta đi có phải hơn không!

Thần Chết đến và bảo:

- Ta đây, lão cần gì nào?

Ông già sợ hãi bảo:

- Lão muốn ngài nhắc hộ bó củi lên cho lão.

(Lep Tôn-xtôi, phỏng theo truyện ngụ ngôn của Ê-Dôp)

Em suy nghĩ gì về vấn đề chứa đựng trong câu chuyện trên?

Câu 25: Suy nghĩ của em về mấy câu cách ngôn sau đây của người Châu Phi:

"Mỗi sáng ở Châu Phi, một con linh dương thức dậy, nó biết rằng nó phải chạy nhanh hơn cả con sư tử nhanh nhất nếu không muốn bị giết."

Mỗi sáng một con sư tử thức dậy, nó biết nó phải chạy nhanh hơn con linh dương chậm nhất hoặc nó sẽ bị chết đói."

Điều quan trọng không phải ở chỗ bạn là sư tử hay linh dương. Khi mặt trời mọc, bạn nên bắt đầu chạy."

(Dẫn theo **"Thế giới phẳng"** - Friedman)

Câu 26: (Đề thi vào 10 Chuyên TP Hồ Chí Minh năm 2013).

"Ta hỏi một con chim: Ngươi cần gì? Chim trả lời: Ta cần bay. Một con chim được ăn kê béo trong lồng sẽ trở thành một con gà bé bỏng tội nghiệp và vô dụng. Ta hỏi dòng sông: Ngươi cần gì? Sông trả lời: Ta cần chảy. Nếu một dòng sông không chảy thì chỉ là một vũng nước, khô cạn dần và biến mất. Ta hỏi con tàu: Ngươi cần gì? Con tàu trả lời: Ta cần ra khơi. Nếu con tàu không ra khơi, nó chỉ là một vật biết nổi trên mặt nước và sẽ chìm dần theo thời gian. Ta hỏi một bạn trẻ: Bạn cần gì? Bạn ấy trả lời: ..."

(Nguyễn Quang Thiều - **Những câu hỏi không lãng mạn**)

Là một bạn trẻ, em sẽ trả lời câu hỏi cuối văn bản trên như thế nào?

Câu 27: (Đề thi vào 10 Chuyên Amsterdam – Hà Nội).

Một chàng trai đứng giữa thị trấn và tuyên bố trái tim mình đẹp nhất vì nó chẳng có tí vết hay rạn nứt nào. Đám đông cho rằng đó là trái tim đẹp nhất. Một cụ già xuất hiện và nói rằng trái tim mình đẹp hơn. Chàng trai và mọi người ngắm trái tim đang đập mạnh mẽ, đầy sẹo lởm chởm, rãnh khuyết, ... Anh khẳng định trái tim mình hoàn hảo, còn của cụ chỉ là những mảnh chấp vá nhiều vết cắt. Cụ già nói:

- Mỗi vết cắt trong trái tim tôi tượng trưng cho một người tôi yêu... Tôi lấy một phần trái tim mình trao cho họ, thường họ cũng trao một phần tim của họ để tôi lấp vào. Nhưng những phần tim chẳng hoàn toàn giống nhau: cha mẹ trao cho tôi phần lớn hơn tôi trao cho họ, ngược lại với phần tim của tôi và con cái tôi. Không bằng nhau nên chúng tạo ra những nếp sần sùi mà tôi luôn yêu mến. Thỉnh thoảng tôi trao phần tim của mình nhưng không nhận được gì nên tim có vết khuyết. Dù đau đớn nhưng tôi luôn hy vọng ngày nào đó những rãnh khuyết sẽ được bù đắp...

Những giọt nước mắt lăn dài trên má, chàng trai bước tới, lấy một phần trái tim mình trao cho cụ. Cụ cũng lấy một phần trái tim đầy vết sẹo trao cho chàng trai. Chúng vừa nhưng không hoàn toàn khớp, tạo nên những đường lởm chởm trên trái tim chàng trai. Trái tim anh không còn hoàn hảo nhưng lại đẹp hơn bao giờ hết...

(Phỏng theo **Quà tặng cuộc sống**, báo Tuổi Trẻ - NXB Trẻ, 2004)

Trình bày suy nghĩ về ý nghĩa câu chuyện trên.

Câu 28: (Đề thi vào 10 chuyên Lam Sơn – Thanh Hóa năm 2013)

"... Tình yêu thương, kính trọng cha mẹ là tình cảm thiêng liêng hơn cả. Thật đáng xấu hổ và nhục nhã cho kẻ nào chà đạp lên tình yêu thương đó..."

(Trích "**Mẹ tôi**" của Et-môn-đô-đơ A-mi-xin, Ngữ văn 7, tập 1)

Hãy viết 1 bài văn nghị luận ngắn, trình bày suy nghĩ của em về ý kiến trên.

Câu 29: (Đề thi HSG quận Hoàn Kiếm - Hà Nội năm 2013)

Trình bày suy nghĩ của em về ý nghĩa câu chuyện dưới đây:

HOA THƠM VEN ĐƯỜNG

Từ năm 20 tuổi, chàng trai bắt đầu làm công việc đưa thư. Mỗi ngày, anh chạy đi, chạy lại 50km, gửi đến cho từng gia đình trong khu phố bao nhiêu tin buồn vui. Cứ thế, 20 năm trôi qua, con người, sự vật cũng trải qua mấy lần thay đổi. Duy chỉ có con đường anh qua lại hàng ngày là không hề có một cành cây, cọng cỏ mà toàn là cát bụi mù mịt. Vì thế, có đôi lần anh khó chịu nghĩ: "Hừm, ngày nào cũng phải qua lại con đường buồn tẻ này!".

Một hôm, sau khi làm xong công việc của mình, anh vô tình đi ngang qua một tiệm hoa. Nhìn thấy những bông hoa khoe sắc vui tươi qua khung cửa kính, anh chợt bừng tỉnh: "Đúng rồi, chính là đây". Thế là anh chạy ngay vào tiệm đó, mua hạt giống hoa dại, và ngay ngày hôm sau đem rải khắp ven đường. Cứ như thế, một ngày trôi qua, hai ngày, một tháng, rồi hai tháng... anh kiên trì vun đắp cho "vườn hoa" của mình.

Giờ đây, con đường buồn tẻ ngày nào đã không còn mà thay vào đó là sắc hoa rực rỡ bốn mùa.

(Trích "**Hạt giống tâm hồn**", NXB Tổng hợp TP Hồ Chí Minh, 2013)

Câu 30:

“Một định lí trong cuộc sống mà ai cũng đồng tình: Một ánh lửa sẽ chia là một ánh lửa lan tỏa, một đồng tiền kinh doanh là một đồng tiền sinh lợi. Đôi môi có hé mở mới thu nhận được nụ cười. Bàn tay có mở rộng trao ban, tâm hồn mới tràn ngập vui sướng. [...]”

(Trích “Hai biển hồ” trong “Quà tặng của cuộc sống”)

Viết bài văn (khoảng 1 trang giấy thi) trình bày suy nghĩ của em về sự sẻ chia trong cuộc sống được gợi lên qua đoạn trích trên.

Câu 31:

Thạc sĩ Nguyễn Minh Hà (Giảng viên tâm lý của trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn) chia sẻ: *“Tâm lý giới trẻ luôn mong muốn tiếp thu và bắt chước cái mới, lạ về mọi mặt, trong đó có các hành vi ứng xử, tuy nhiên, rất ít trong số đó có sự chọn lọc. Việc ứng xử như thế nào cho phù hợp thể hiện trình độ học vấn và nhận thức của mỗi học sinh, sinh viên”.*

(Theo “Buồn vì văn hóa ứng xử của giới trẻ”, Thanh Lịch, khampha.vn ngày 12/11/2013)

Dựa vào lời chia sẻ trên, hãy viết một bài văn (khoảng 01 trang giấy thi) trình bày suy nghĩ của em về **văn hóa ứng xử** của giới trẻ (trong đó có học sinh) hiện nay.

Câu 32:

“Rất nhiều điều kì diệu đến từ facebook. Tuy nhiên, chính sức lan tỏa mạnh mẽ của mạng xã hội này đã khiến cho nhiều chuyện tưởng chừng chỉ là đùa tếu táo đã mang đến những hậu quả khôn lường. Những phát ngôn gây sốc, những bức hình phản cảm, những lời cười cợt thái quá... đã khiến cho không ít người bị tổn thương nghiêm trọng.” (Theo nguồn Internet)

Từ những hiểu biết về mạng xã hội facebook, em viết một đoạn văn (khoảng 01 trang giấy thi) bàn về: *“Mặt tốt và mặt xấu của mạng xã hội.”*

Câu 33:

Cho hai hình ảnh sau:

Thứ nhất, con ốc mượn hồn (một loài vật có vỏ ốc, thân cua) tuy mang vỏ ốc nhưng vẫn giữ được bản chất là một con cua.

Thứ hai, con chim nhại giọng tuy bản thân là một con chim nhưng giọng hát lại nhái mượn.

Hãy viết bài văn (khoảng 600 từ) trình bày suy nghĩ của em về lối sống của con người trong xã hội ngày nay qua hai hình ảnh trên.

Câu 34:

Nhìn vào hình bên... Một biểu hiện rất thường xuyên được bắt gặp của một số bộ phận giới trẻ ngày nay khi thấy người gặp nạn hay chứng kiến người khác gặp phải khó khăn. Đó là biểu hiện của **vô cảm**.

Viết bài văn ngắn (khoảng 01 trang giấy thi) nêu suy nghĩ của em về hiện tượng **vô cảm** của một số người trong xã hội ngày nay.

Câu 35:

Đọc mẩu chuyện sau:

“Một người sắp chết đuối trong một con sông chảy xiết. Anh ta kêu cứu. Chừng hai chục người chạy ra bờ sông. Họ kêu rằng thật là dễ sợ, tại sao chẳng ai cứu giúp kẻ bất hạnh và làm thế nào xuống nước được... Cuối cùng một người nhảy xuống nước; anh ta bơi nhưng dòng nước cuốn anh đi. Anh nhọc mình vô ích. Một người khác chạy đến bên một chiếc đò, cởi dây ra và cứu người sắp chết đuối kia một cách bình tĩnh, không có vẻ gì vất vả hay nguy hiểm lắm. Ở đây nếu chúng ta phải lựa chọn người anh hùng, chúng ta phải chọn người đã dùng đò [...]. Không có ý kiến sử dụng đò của anh, người chết đuối sẽ không được cứu thoát.”

(Theo G. Phu-xích, “Con người, hãy sáng suốt”, Sách Bài tập Ngữ văn 8, tập 2, NXB Giáo dục)

Em nhận được bài học gì từ câu chuyện trên? Hãy viết bài văn ngắn (không quá 2 trang giấy thi) trình bày những suy nghĩ của bản thân về bài học đó.

C. ĐỀ THI THỬ TUYỂN SINH LỚP 10 THPT CHUYÊN: (Mức độ khó)

Câu 1: Nghị luận xã hội (4,0 điểm)

BÓNG NẮNG, BÓNG RÂM

Con đê dài hun hút như cuộc đời. Ngày về thăm ngoại, trời chột nắng, chột râm. Mẹ bảo:

- Nhà ngoại ở cuối con đê.

Trên đê chỉ có mẹ, có con.

Lúc nắng, mẹ kéo tay con:

- Đi nhanh lên, kéo nắng vỡ đầu ra.

Con cố.

Lúc râm, con đi chậm, mẹ mắng:

- Đang lúc mát trời, đi nhanh lên, kéo nắng đến bây giờ.

Con ngỡ ngàng: sao nắng, râm đều phải vội?

Trời vẫn nắng, vẫn râm ...

... Một mẹ cỏ xanh, con mới hiểu: đời, lúc nào cũng phải nhanh lên!

Câu chuyện nhỏ trên gợi cho em suy nghĩ gì về những bài học trong cuộc sống?

Câu 2: Nghị luận văn học (6,0 điểm)

Trong bài thơ “**Con cò**”, Chế Lan Viên đã viết:

Lớn lên, lớn lên, lớn lên ...

Con làm gì?

Con làm thi sĩ!

Cánh cò trắng lại bay hoài không nghỉ

Trước hiên nhà và trong hơi mát câu văn ...

Truy cập Website : hoc360.net – Tải tài liệu học tập **miễn phí**

Theo em, vì sao trong lời ru trầm hơi xuân ấy, người mẹ lại mong con con lớn lên làm thi sĩ? Từ mong ước của người mẹ trong bài thơ, em có suy nghĩ gì về vai trò của văn chương trong việc bồi đắp tâm hồn con người?

--- HẾT ---

hoc360.net